

Franciszek Zubrzycki

(ps. „Mały Franek”)

Stalinowski działacz komunistyczny, członek Polskiej Partii Robotniczej i Gwardii Ludowej, wykreowany przez propagandę PRL na pierwszego „dowódcę oddziału” Gwardii Ludowej.

Przed wojną, w czasie studiów na Politechnice Warszawskiej był prokomunistycznym działaczem Organizacji Młodzieży Socjalistycznej „Młoc”. W polskim więzieniu w latach 1938-1939.

W czasie okupacji niemieckiej podtrzymywał kontakty ze stalinowskimi grupami komunistycznymi.

Od 1941 roku był członkiem prosowieckiego Związku Walki Wyzwoleńczej. Na początku 1942 roku stał się formalnie członkiem PPR.

W maju 1942 roku został wyznaczony pod pseudonimem „Mały Franek” na dowódcę grupy młodych komunistów, którzy mieli dokonać jakichkolwiek akcji, które przez komunistyczną propagandę miały zostać nagłośnione jako pierwsza akcja bojowa Gwardii Ludowej. W rzeczywistości ten oddział nie wykonał żadnych akcji przeciw Niemcom.

Mimo że w ciągu kilku dni przebywania w lasach piotrkowskich nie wykonano żadnych działań i powrócono do Warszawy, okrzyknięto to w propagandzie „wyjście w pole” pierwszego „oddziału partyzanckiego” GL. Dla wzmocnienia efektu propagandowego ogłoszono, że był to oddział partyzancki „im. Stefana Czarnieckiego”.

W czerwcu 1942 roku akcję powtórzono tym razem pod osobistym dowództwem wyznaczonego na dowódcę GL Bolesława Mołojca byłego żołnierza Brygad Międzynarodowych w Hiszpanii. 9 czerwca 1942 roku dokonano napadu na polskie leśniczówkę w Mieszczanach i na leśniczego Jeremiego Kozłowskiego (żołnierza AK), któremu zabrano dubeltówkę i 5 tys. złotych.

Po dwóch dniach „oddział” Zubrzyckiego uległ rozproszeniu po napotkaniu grupy niemieckich żandarmów. Faktycznie przestał istnieć.

Zubrzyckiego ogłoszono dowódcą w znacznym stopniu istniejącego tylko formalnie „okręgu” czestochowsko-piotrkowskiego GL. Wkrótce potem, 6 sierpnia 1942 roku został aresztowany przez Niemców na dworcu kolejowym w Tomaszowie Mazowieckim i zginął podczas próby ucieczki.